

Dosarul nr. 2ra-872/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Judecător – D. Tricolici

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, Judecători – A. Pahopol, R. Pulbere, O. Cojocaru

Î N C H E I E R E

23 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, Judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Nicoara Dumitru,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ÎCS ”Easy Credit” SRL
către Nicoara Dumitru cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere, a
penalității și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2021, prin care s-a
casat parțial hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 24 iunie 2019 și s-a
emis o nouă hotărâre în partea respectivă,

c o n s t a t ă:

La 15 februarie 2019, ÎCS ”Easy Credit” SRL a depus cerere de chemare în
judecată către Nicoara Dumitru, solicitând încasarea sumei de 66560 lei, constituită
din:

- suma restantă a împrumutului (rate scadente, dar neachitate) în mărime de 11328
lei, dobânda de întârziere în sumă de 2266 lei, clauza penală în sumă de 975 lei și
ratele rămase neachitate în sumă de 19824 lei, conform contractului de împrumut nr.
868038774 din 20 ianuarie 2017;

- suma restantă a împrumutului (rate scadente, dar neachitate) în mărime de 6032
lei, dobânda de întârziere în sumă de 2156 lei, clauza penală în sumă de 975 lei și
ratele rămase neachitate în sumă de 7540 lei, conform contractului de împrumut nr.
987253075 din 12 iunie 2017;

- suma restantă a împrumutului (rate scadente, dar neachitate) în mărime de 2352
lei, dobânda de întârziere în sumă de 2141 lei, clauza penală în sumă de 975 lei, și
ratele rămase neachitate în sumă de 9996 lei, conform contractului de împrumut nr.
286071777 din 16 decembrie 2017,

și compensarea cheltuielilor de judecată cu titlu de taxă de stat în mărime de
1996,80 lei.

În motivarea acțiunii a indicat că, între ÎCS ”Easy Credit” SRL și Nicoara Dumitru
au fost încheiate:

- contractul de împrumut nr. 868038774 din 20 ianuarie 2017, prin care s-a obligat
să-i acorde un împrumut în sumă de 42900 lei, care urma a fi rambursat în 24 rate
lunare egale a câte 2832 lei lunar, începând cu 20 martie 2017;

- contractul de împrumut nr. 987253075 din 12 iunie 2017 prin care s-a obligat să-i

acorde un împrumut în sumă de 20000 lei, care urma a fi rambursat în 18 rate lunare egale a câte 1508 lei, începând cu 25 iulie 2017;

- contractul de împrumut nr. 286071777 din 16 decembrie 2017, prin care s-a obligat să-i acorde un împrumut în valoare de 8999 lei, care urma a fi rambursat în 24 rate lunare egale a câte 588 lei, începând cu 16 ianuarie 2018,

iar Nicoara Dumitru s-a obligat să restituie împrumuturile cu costurile aferente în conformitate cu prevederile contractuale și cu graficele rambursării împrumuturilor.

Cu toate acestea, după ce a achitat 13 rate în temeiul primului contract de împrumut, 9 rate în temeiul celui de al doilea contract de împrumut și 3 rate în temeiul celui de al treilea contract de împrumut, Nicoara Dumitru a încetat să-și execute obligațiunile asumate și se eschivează de la onorarea obligațiunilor contractuale.

În scopul soluționării amiabile a litigiului, ÎCS "Easy Credit" SRL a somat debitorul, solicitând rambursarea împrumuturilor cu costurile aferente, iar pârâtul refuză în continuare achitarea lor.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 24 iunie 2019, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de ÎCS "Easy Credit" SRL.

S-au încasat de la Nicoara Dumitru în beneficiul ÎCS "Easy Credit" SRL, datoria la ratele scadente și neachitate în mărime de 31152 lei, dobânda de întârziere în mărime de 2266 lei și penalitatea în mărime de 750 lei, potrivit contractului de împrumut nr.868038774 din 20 ianuarie 2017.

S-au încasat de la Nicoara Dumitru în beneficiul ÎCS "Easy Credit" SRL, datoria la ratele scadente și neachitate în mărime de 13572 lei, dobânda de întârziere în mărime de 2156 lei și penalitatea în mărime de 750 lei, potrivit contractului de împrumut nr.987253075 din 12 iunie 2017.

S-au încasat de la Nicoara Dumitru în beneficiul ÎCS "Easy Credit" SRL, datoria la ratele scadente și neachitate în mărime de 12348 lei, dobânda de întârziere în mărime de 2141 lei și penalitatea în mărime de 750 lei, potrivit contractului de împrumut nr.286071777 din 16 decembrie 2017.

În rest, în partea penalității de 675 lei, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

S-au încasat de la Nicoara Dumitru în beneficiul ÎCS "Easy Credit" SRL cheltuielile de judecată constituite din taxa de stat în sumă de 1976,55 lei și cheltuielile de judecare a cauzei în sumă de 360,20 lei.

La 22 iulie 2019, Nicoara Dumitru a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 24 iunie 2019, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2019, a fost admis apelul declarat de Nicoara Dumitru și casată hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 24 iunie 2019, cu emiterea unei noi hotărâri prin care, cererea de chemare în judecată depusă de ÎCS "Easy Credit" SRL a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 05 august 2020, a fost casată decizia Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2019, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2021, a fost admis apelul declarat de Nicoara Dumitru și casată parțial hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 24 iunie 2019, în partea încasării penalității, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri prin care, s-a respins cerința ÎCS "Easy Credit" SRL cu privire la încasarea penalității. În rest, hotărârea a fost menținută fără modificări.

Pentru a decide astfel, analizând argumentele din cererea de apel în coroborare cu circumstanțele cauzei, menționând că Nicoară Dumitru a achitat parțial ratele în baza contractelor de împrumut, care includ și dobânda, Curtea de apel a concluzionat că ÎCS "Easy Credit" SRL este îndreptățită să solicite restituirea dobânzii, cu condiția că, clauza contractuală referitoare la dobândă este validă.

Astfel, referindu-se la clauzele expuse în pct. 3.02 lit.b) ale contractelor de împrumut, în coroborare cu prevederile art. 872 alin. (1), art. 619 alin. (1) și art. 585 din Codul civil (în redacția din 22.06.2002), instanța de apel a menționat că dobânzile de întârziere se află într-o relație rezonabilă cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei în perioada de referință, fiind acordată o deplină eficiență principiului interpretării clauzelor contractuale în sensul în care pot produce efecte, dar nu în sensul în care nu ar produce niciun efect.

În altă ordine de idei, instanța de apel a remarcat că contractele de împrumut încheiate între ÎCS "Easy Credit" SRL și Nicoară Dumitru sunt de adeziune. Respectiv, fiind formulate din timp pentru o multitudine de potențiali clienți, încheiate fără ca consumatorii să aibă posibilitate reală și efectivă de negociere.

Punctând asupra acestor concluzii, instanța de apel a considerat necesar de a admite apelul declarat de Nicoara Dumitru și de a casa parțial hotărârea primei instanțe, în partea încasării penalității și emiterea în această parte a unei noi hotărâri de respingere a acestei pretenții.

La 06 și 14 aprilie 2021, au fost înregistrate cererile de recurs depuse de Nicoara Dumitru împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2021, prin care a fost solicitată casarea acesteia și trimiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel nu a ținut cont de temeiurile pentru care decizia din 05 decembrie 2019 a fost casată și, respectiv, nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei și a aplicat eronat normele legale la care a făcut referire.

Astfel, recurentul a menționat că instanța de apel era obligată să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, și să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate în apel.

De asemenea, recurentul a menționat că sunt abuzive acele clauze care prevăd că dobânda este formată dintr-o marjă fixă plus dobânda de referință sau dobânda internă, precum și clauzele care permit companiei modificarea în mod unilateral a cuantumului dobânzii.

Cu referire la prevederile contractelor relevante speței în cauză, recurentul a menționat că ÎCS "Easy Credit" SRL a instituit obligații de a plăti comisioane de monitorizare calculate procentual de la suma inițială a împrumutului. Totodată comisionul de monitorizare a fost stabilit concomitent cu comisionul de administrare, care în principiu se suprapun conform esenței sale.

Prin urmare, recurentul consideră că clauzele privind comisioanele de monitorizare, fiind o formă ascunsă a dobânzii contractuale, sunt niște clauze abuzive și care contravin drepturilor și intereselor consumatorului, la caz, urmând a fi considerate nule.

Cu referire la prevederile Legii privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii, recurentul a menționat că nulitatea obligației principale atrage și nulitatea clauzei referitoare la garantarea acelei obligații, după cum nulitatea obligației de a acorda un împrumut implică și nulitatea stipulației cu privire la

dobândă.

În altă ordine de idei, recurentul a menționat că, prin neatragerea celorlalți participanți la proces, interesele cărora ar putea fi afectate, instanțele inferioare au încălcat principiul dreptului la un proces echitabil și egalității armelor.

La 26 mai 2021, ÎCS "Easy Credit" SRL a depus referință la recursul declarat de Nicoara Dumitru solicitând respingerea acestuia ca inadmisibil, sau respingerea în fond a cererii de recurs și menținerea deciziei instanței de apel.

Conform art.434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2021 a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces la 11 martie 2021, prin intermediul poștei electronice. (f.d.206, vol.I)

Astfel, în conformitate cu art.434 din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului constată că cererea de recurs depusă de Nicoara Dumitru, la 06 aprilie 2021, este în termen.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Nicoara Dumitru, este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

Conform art.432 alin.(1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Conform art.433 lit.a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Potrivit art.440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță însă, criticile recurentului, nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art.432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel și prima instanță, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

În altă ordine de idei, prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs depusă de Nicoara Dumitru.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa cărorva temeiuri în urma cărora ar fi necesară declararea recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin.(2), art.433 lit. a) și art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Nicoara Dumitru.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru